

De Ontmoetingskerk in Nijmegen heeft een tuin aangelegd waarin de buurt welkom is. Wijkbewoners kunnen er binnenkort ook een gedachtenisplaatje laten plaatsen.

■ Jan van Reenen

Joska van der Meer in de Ontmoetingstuin in Nijmegen. beeld Vidiphoto

Relaties opbouwen in dorp of wijk

Kerk in de buurt is een initiatief van de Protestantse Kerk in Nederland, de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt, de Nederlands Gereformeerde Kerken en de Christelijke Gereformeerde Kerken. Het helpt kerken die relaties willen opbouwen met mensen in hun dorp of wijk. Met een praktische startgids kunnen zij ontdekken wat past bij hun buurt en bij de eigen gemeente. Op dit moment zijn de volgende initiatieven uitgewerkt: het verhalenhuis, huiskamer van de wijk, buurtsoep, het mobiele kerkje en de ontmoetingstuin. Alle initiatieven zijn vanuit de praktijk ontstaan. Ze zijn zo beschreven dat men daarmee in principe zelfstandig uit de voeten kan, maar men kan ook begeleiding krijgen vanuit de betrokken kerken bij het kiezen uit voorbeeldinitiatieven of bij het ontwikkelen van een eigen initiatief. De komende tijd worden bijeenkomsten georganiseerd voor kerken die geïnteresseerd zijn in Kerk in de buurt.

>>kerkindebuurt.nl

Buurt welkom in ontmoetingstuin

De Ontmoetingskerk staat in de wijk Dukenburg, te midden van hoge flats. Het kerkgebouw ligt aan een plein waar deze vrijdagochtend markt gehouden wordt. In de kerk lopen allerlei mensen rond. Ze komen voor de Voedselbank of de koffiemorgen. Ontmoeting is er dus al volop.

Aan de achterkant van de kerk ligt de vorig jaar aangelegde ontmoetingstuin. Op deze dag in mei is een viertal vrijwilligers bezig met wieden, schoffelen en water geven aan de planten. De tuin is open naar de wijk en wordt aan de ene zijde begrensd door een eikenboom met bankjes eromheen en aan de andere kant door een groep berken. Een beukenhaagje op een aarden wal zorgt voor de afscheiding.

Vrijwilligster Simone Boer wijst de bijzonderheden in de tuin aan: het waterornament met de keitjes, het bijenhotel, het bankje

en de boog. Ze vertelt over de planten: maagdenpalm, geranium, lavendel en vele andere. De rozemarijn heeft kleine, lichtblauwe bloemen en blad met een sterke geur. Vroeger werden bij begrafenissen takjes rozemarijn op de graven gelegd om te symboliseren dat de overledene niet zou worden vergeten. Nog dichterbij de herinneringsboog ziet het blauw van de vergeet-mij-nietjes.

De houten boog heeft een lichte kleur en is het meest opvallende element in de tuin, niet zozeer omdat hij steun biedt aan verschillende klimplanten, maar vooral omdat hij gebruikt gaat worden voor het plaatsen van naamplaatjes als herinnering aan een dierbare. De eerste drie plaatjes worden op de Open Tuinendag op 15 juni geplaatst, met voor elke overledene een begeleidend gezang.

„Ook anderen kunnen hier een naamplaatje laten plaatsen”, zegt Joska van der Meer, als pastor verbonden aan de rooms-katholieke parochie die met de protes-

tantse gemeente de kerk deelt en, onder andere in wijkprojecten, samenwerkt. Na het emeritaat van de predikant begeleidt zij het tuinproject.

Ze vertelt dat de kerk door de aanleg van de tuin zichtbaarder is geworden in de wijk en ze hoopt dat steeds meer mensen uit de buurt erheen komen om elkaar

„Gemeenteleden met groene vingers nodig”

te ontmoeten. „De tuin kan een rol spelen in het bevorderen van de leefbaarheid in de wijk en het tegengaan van de verloedering”, zegt ze. „Er is nog niets vernield.”

Om meer mensen te trekken, worden er diverse activiteiten georganiseerd, zoals een jaarlijkse openluchtviering en een tweewekelijkse themadag in de zomer.

Er zijn ideeën voor concerten en poëzieroutes met Kerst en Pasen. „De sociale teams in de wijk hebben de tuin ook al ontdekt”, constateert Van der Meer.

De pastor hoopt dat veel mensen in de buurt gebruikmaken van de mogelijkheid om een plaatje met de naam en de geboorte- en sterfdatum van een overledene op de gedachtenisboog te plaatsen. „De boog is een plek om dierbare overledenen te gedenken. Iedereen kan er gebruik van maken, ook zij die niet bij de Ontmoetingskerk horen.”

Mijmeren

In overleg met de nabestaanden wordt een passend moment gekozen voor de plaatsing. Jaarlijks is er een herdenking bij de boog als de tuin in volle bloei staat, onder het motto „We zullen je niet vergeten zoals je was in de bloei van je leven”. Vlakbij staat een bank, waar mensen kunnen mijmeren, als ze dat willen, om zo de herinnering aan de overledene levend te houden.

De ontmoetingstuin in Nijmegen geldt als voorbeeld voor „Kerk in de buurt” (zie kader) voor de aanleg van een kerktuin. In een gids, die eenvoudig te downloaden is, staat informatie voor gemeenten om zelf zo'n tuin te realiseren. Het begint met de grond, die ook van de burgerlijke gemeente kan zijn. Langs de achterzijde en de zijkant van de ontmoetingskerk lag een stuk gemeentegrond met grasveld en struikgewas. De gemeente Nijmegen stond positief tegenover het idee van een ontmoetingstuin en verleende alle medewerking. De grond blijft eigendom van de gemeente, maar de kerk is verantwoordelijk voor het onderhoud.

Voor de ontmoetingstuin zijn gemeenteleden met groene vingers nodig, niet alleen om te schoffelen maar ook voor een inhoudelijk programma, zoals dat gebeurd is met de Nijmeegse tuin. Voor het onderhoud van de tuin kunnen ook mensen uit de buurt worden ingeschakeld. Dat is ook in Nijmegen gebeurd.